

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://www.valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/1026>

Jautājums

Kā latviešu valodā atveidojami personvārdi *Kamala Harris* – **Kamala Herisa** vai **Harisa**?

Atbilde

Personvārdus latviešu valodā ieteicams atveidot **Kamala Harisa**.

Angļu īpašvārdu atveides noteikumos norādīts turpmākais.

„Angļu [æ] skaņa, kas ortogrāfiski ir izteikta ar *a*, atveidojama latviešu valodā ar *e*.

Accrington	['ækriŋtən]	Ekringtona
Bradford	['brædfəd]	Bredforda
Canna	['kænə]	Kena
Caxton	['kækstən]	Kekstons

Iespējams arī izdarīt atkāpi un skaņu [æ] atveidot nevis ar *e*, bet ar *a* pēc angļu ortogrāfijas, sekojot latviešu valodas tradīcijai, ja tā ir vārda sākumā un it sevišķi, ja tai angļu valodā nav primārā uzsvara.

Adolph	['ædɔlf]	Edolfs, Ādolfs
Alexander	[,ælig'zɑ:ndə]	Eligsānders, Aleksanders
Hamilton	['hæmilt(ə)n]	Hemiltons, Hamiltons” (Sk. Ahero, A. Angļu īpašvārdu atveide latviešu valodā. Rīga : Zinātne, 2006, 34. lpp.)

Latviešu valodā visai bieži atveidē sastopams tieši *a*, nevis *e*, piemēram, **Harijs** (nevis Herijs) Poters (*Harry Potter*), **Sallija** (nevis Selija) Hokinsa (*Sally Hawkins*), Bens **Afleks** (nevis Efleks) (*Ben Affleck*).

Tai pašā laikā ir tādi īpašvārdi, kuros atveidē *a* un *e* konkurē, piemēram, **Alans** vai **Elans** Rikmens (*Alan Rickman*), **Kalvins** vai **Kelvins** Hariss (*Calvin Harris*), Ričards **Hamonds** vai **Hemonds** (*Richard Hammond*).

Atveide ar *a* personvārdos ieteikta 2004. gada 2. marta Ministru kabineta noteikumos Nr. 114 „Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju”. Minētie noteikumi paredz turpmāko.

„91. Angļu valodas patskaņu atveidē ievēro šādus nosacījumus:

91.2. ņemot vērā, ka angļu valodā izruna atšķiras no rakstības un

patskaņa izruna atkarīga no tā novietojuma, precīzai vārda atveidei konstatē attiecīgā vārda izrunu. Patskaņus atveido atbilstoši to izrunai:

91.2.7. [æ] – a:

Alan – Alans

Alison – Alisons, Alisone”

Argumenti atrodami abām atveidēm, ne velti arī šie atveides varianti konkurē jau gadu desmitiem.

Lai gan angļu valodā rakstīto uzvārdu *Harris* iespējams atveidot gan **Heriss, Herisa**, gan **Hariss, Harisa**, jāņem vērā, ka latviešu valodā tiek izrunāts šaurais [e], ja nākamajā zilbē seko šaurinātājs patskanis *i* (*celis, šerijs*), tādējādi attālinot to no angļu [æ] izrunas.

Līdz ar to personvārdus *Kamala Harris* latviešu valodā ieteicams atveidot **Kamala Harisa**.

Avoti

Ahero, A. *Angļu īpašvārdu atveide latviešu valodā*. Rīga : Zinātne, 2006,34. lpp.

[Ministru kabineta 2004. gada 2. marta noteikumi Nr. 114 „Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju”](#)

[Citvalodu personvārdu atveide latviešu valodā: Harris](#)

